تحلیل روز

دکتر ابوذر گوهری مقدم
international@khorasannews.com

معمای پرل‌هاربر سایبری

اعلام یا کشف حمله سایبری و نفوذ هکرها به نهادها، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های بزرگ آمریکایی که برخی آن را پرل‌هاربر سایبری و اعلان جنگ مجازی علیه آمریکا خواندند، در بازه زمانی انتقال قدرت در این کشور ابهامات زیادی را درباره ماهیت، عوامل، اهداف و نتایج این حملات ایجاد کرده است. این حملات در حالی رخ‌داده که آمریکا در سال‌های اخیر ده‌ها میلیارد دلار صرف تقویت فرماندهی سایبری خود کرده و سنسورهای دفاعی سامانه انیشتین (Einstein) را در سراسر کشور برای حفاظت از حملات سایبری مستقر کرده است. مسلماً هکرها از مدت‌ها قبل در این سامانه‌ها نفوذ کرده و حضور داشته‌اند. برخی معتقدند این حملات با هدف دستیابی به اطلاعات مختلفی نظیر واکسن کرونا، ساختارها، اشخاص و اطلاعات وزارتخانه‌های آمریکا، دسترسی به کدهای هسته‌ای این کشور یا نقشه سلاح‌های پیشرفته احتمالی صورت گرفته است، همچنین این که هکرها از چه ابزار و روشی استفاده کرده و آیا اکنون امکان پاک‌سازی کامل سامانه‌ها وجود دارد یا حتی میزان خسارت‌ها مشخص نشده و احتمالاً هیچ‌گاه اعلام نمی‌شود. در حالی که ترامپ در این باره سکوت اختیار کرده، مقامات دولت وی، روس‌ها را متهم اصلی حملات سایبری می‌دانند؛ گفته می‌شود شکل حملات صورت گرفته، متفاوت از شیوه حملات سایبری سازمان اطلاعات ارتش روسیه در گذشته است و هکرها از سامانه‌های داخلی آمریکا برای نفوذ استفاده کرده و توانسته‌اند ابزارهای دفاعی را دور بزنند. در این میان سناریوی بزرگ نمایی حملات صورت گرفته برای وصول به اهداف پنهان و آشکار دیگر نیز دور از ذهن نیست. به هر حال جنگ‌های سایبری بخش عمده‌ای از نبردهای آینده را شکل می‌دهند که قدرت‌های بزرگ نیز از آسیب‌های آن مصون نیستند.

چهره روز

ویلیام بار، وزیر مستعفی دادگستری آمریکا هرگونه ضرورت تعیین مشاور ویژه برای بررسی ادعای تخلفات مالیاتی فرزند رئیس جمهوری منتخب را رد کرد و درباره انتخابات هم گفت: هیچ شواهدی دال بر تقلب گسترده انتخاباتی دیده نشده است. بار که به دلیل مخالفت با دونالد ترامپ از سمت خود استعفا کرد، روز دوشنبه در آخرین نشست خبری اش درباره تعیین مشاور ویژه تحقیق علیه تقلب انتخاباتی یا تحقیق مالیاتی هانتر بایدن فرزند جو بایدن رئیس جمهور منتخب آمریکا این مطلب را مطرح کرد. وی با بیان این که هیچ دلیلی برای این کار نمی‌بیند، افزود: تحقیقات درباره هانتر بایدن باید با مسئولیت‌پذیری و به صورت حرفه‌ای انجام شود.

کابینه نتانیاهو در آستانه سقوط دوباره

رژیم صهیونیستی برای چهارمین بار در ۲ سال اخیر انتخابات برگزار می‌کند

پس از آخرین تلاش‌ها برای حفظ دولت و جلوگیری از انحلال پارلمان، به‌نظر می‌رسد که رژیم صهیونیستی به سمت چهارمین انتخابات خود در دو سال اخیر می‌رود. به‌نوشته آسوشیتدپرس، مذاکرات به‌منظور دستیابی به توافق درباره بودجه بین دو حزب اصلی تشکیل‌دهنده دولت اسرائیل صبح سه‌شنبه و در جلسه شب گذشته کنست، (پارلمان اسرائیل) شکست خورد و اعضای احزاب لیکود و آبی و سفید با پیشنهاد برای به تعویق انداختن مهلت تصویب بودجه تا دو هفته دیگر، با ۴۹ رأی مخالف و ۴۷ رأی موافق، مخالفت کردند. اگر دولت تا نیمه‌شب سه‌شنبه بودجه را تصویب نکند، براساس قانون اسرائیل، کنست منحل و انتخابات زودهنگام در ۹۰ روز آغاز می‌شود. بیشتر راه‌های گریز از این مهلت بسته شده است. حزب لیکود، حزب بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل و حزب آبی و سفید، حزب بنی گانتس، وزیر دفاع از زمان تشکیل دولت واحد در ماه مه با یکدیگر بر سر بودجه اختلاف دارند. حزب لیکود بودجه‌ای یک ساله و با فراگیری کمتری را پیشنهاد داده اما حزب آبی و سفید موافق لایحه بودجه برای دو سال و براساس توافق‌های صورت گرفته در کابینه است. نتانیاهو و گانتس پیشنهاد دادند مهلت سه‌شنبه برای دستیابی به توافق درباره بودجه دو هفته دیگر تمدید شود اما اعضای احزاب آن‌ها به این پیشنهاد رأی مخالف دادند. نتانیاهو در توییتر نوشت: «ما انتخابات نمی‌خواهیم و در مخالفت با آن رأی دادیم اما از انتخابات نمی‌ترسیم زیرا پیروز خواهیم شد.» پس از انحلال پارلمان، اسرائیلی‌ها برای چهارمین بار از اوایل سال ۲۰۱۹ تا کنون، در ماه مارس پای صندوق‌های رأی خواهند رفت؛ این بار اما در میانه همه‌گیری کرونا و رکود اقتصادی بزرگ و در حالی است که نتانیاهو به دلیل اتهامات فساد مالی همچنان تحت محاکمه قرار دارد. نتانیاهو با چالش دیگری نیز از درون اردوگاه خود روبه‌روست. اوایل ماه جاری جدعون ساعر، عضو سابق کنست از حزب لیکود جدا و خواستار برکناری نخست‌وزیر با حکمرانی طولانی‌مدت شد. انتظار می‌رود چندین عضو حزب نتانیاهو که با پیشنهاد تمدید مهلت رسیدگی به بودجه مخالفت کردند، به صفوف حزب جدید جدعون ساعر بپیوندند.

■ **رسوایی جدید در رژیم صهیونیستی**

شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی در پایگاه اطلاع‌رسانی خود خبر داد که اعضای کمیته تحقیق در پرونده مربوط به زیردریایی، استعفای خود را به‌طور دسته‌جمعی اعلام کردند. آن‌ها در بیانیه خود تأکید کردند: چون ما اجازه پیدا نکردیم تحقیقات خود را به‌شکلی که بتوان به حقیقت و واقعیت رسید، انجام دهیم استعفای خود را اعلام می‌کنیم. در این بین لائیر لاپید رقیب نتانیاهو در توئیتر خود نوشت: تهدیدهای نتانیاهو علیه دادگاه عالی به‌ویژه تهدیدهای صریح امروزی در واقع تلاشی از سوی یک متهم جنایی برای به هراس انداختن قضات است. گفتنی است این پرونده یکی از پرونده‌های فساد نتانیاهو است که به پرونده شماره ۳۰۰۰ هم مشهور است و در این زمینه کمیته تحقیقاتی هم تشکیل شده اما به گفته رسانه‌های عبری‌زبان، به‌دلیل کارشکنی‌ها و محدودیت‌هایی که نتانیاهو و اطرافیانش برای فعالیت این کمیته ایجاد کرده بودند، رئیس و اعضای این کمیته استعفای دسته‌جمعی خود را اعلام کردند. در متن این استعفا که در رسانه‌ها هم منتشر شده، رئیس کمیته تأکید کرد ظاهراً اختیارات این کمیته به‌شدت محدود است و در این چارچوب امکان رسیدن به حقیقت وجود ندارد.

۶۰ هزار نفر از هواداران ترامپ در فیسبوک، همزمان با مراسم تحلیف بایدن برای ترامپ نیز چنین مراسمی برگزار می‌کنند

«تحلیف آنلاین» ترامپی‌ها!

هزاران نفر از طرفداران دونالد ترامپ رئیس جمهور فعلی آمریکا به دنبال تدارک مراسم تحلیف فرضی او هستند. تاکنون بیش از ۶۰ هزار آمریکایی، در شبکه اجتماعی فیسبوک از عزم خود برای مشارکت نمادین در این مراسم سخن گفته‌اند که به صورت آنلاین، روز ۲۰ ژانویه (اول بهمن) برگزار می‌شود. نکته قابل تأمل آن است که مراسم تحلیف جو بایدن دموکرات هم که از سوی کالج الکترال، پیروز رقابت ۲۰۲۰ معرفی شده؛ در همین روز انجام خواهد شد. این در حالی است که ترامپ از طرفداران خود خواسته در تاریخ ۶ ژانویه (۱۷ دی) در حمایت از او به خیابان‌ها بیایند. قرار است در این تاریخ، مجلس سنای آمریکا، رسماً پیروزی بایدن را تایید کند.

■ **رجوع دوباره به دیوان عالی**

کارزار رئیس جمهور در حال کناره‌گیری آمریکا در تازه‌ترین تلاش خود برای متزلزل کردن روند انتخابات و پاشیدن بذر شک و تردید در خصوص مشروعیت پیروزی رئیس جمهور منتخب این کشور اعلام کرد، مجدد از دیوان عالی کشور خواهد خواست تا نتایج انتخابات ۳ نوامبر را ابطال کند! رودی جولیانی، وکیل دونالد ترامپ، رئیس جمهور در حال کناره‌گیری آمریکا در بیانیه‌ای که توسط کارزار ترامپ منتشر شد، گفت: «این کمپین دادخواستی تنظیم کرده و در آن از دیوان عالی کشور می‌خواهد سه حکم صادر شده توسط یکی از دادگاه‌های ایالت پنسیلوانیا در تفسیر قوانین این ایالت برای رای‌گیری پستی را ابطال کند.» وی افزود: «این دادخواست کمپین ترامپ به دنبال ابطال سه حکمی است که حفاظت‌های قانونی مجلس پنسیلوانیا در برابر تقلب در رای‌گیری پستی را از بین می‌برد.» جولیانی تصریح کرد، این دادخواست به دنبال راه‌های چاره مناسب است؛ از جمله دستوری که به مجلس پنسیلوانیا که تحت کنترل جمهوری‌خواهان است، اجازه می‌دهد ۲۰ رای الکترال این ایالت را به ترامپ تقدیم کند. این در حالی است که جو بایدن، رئیس جمهور منتخب آمریکا با بیش از ۸۰ هزار رای، آرای این ایالت را از آن خود کرده است.

ناوالنی: برای مامور اطلاعاتی روسیه دام گذاشتم به مشارکت در مسمومیتم اذعان کرد

کرملین از مخالفش رکب خورد؟

آلکسی ناوالنی، مخالف سرشناس ولادیمیر پوتین، مدعی است توانسته با فریب یک مامور اطلاعاتی سرویس جاسوسی روسیه، از او اطلاعات دقیقی درباره چگونه مسموم شدن خود با سم نووپچوک دریافت کند. بر این اساس، این مامور که گمان می‌کرد در حال تشریح عملیات برای مافوق خود است، گفته لباس زیر ناوالنی را به این سم آغشته کرده بود. این در حالی است که ابتدا تصور می‌شد این سم کشنده در فنجان چایی که آلکسی ناوالنی در فرودگاه شهر «تامسک» سیبری نوشیده، ریخته شده است. آلکسی ناوالنی مدعی است موفق شده با جعل شماره تلفن خود با «کنستانتین کودریاوسف» تماس بگیرد و به این ترتیب خود را دستیار نیکولای پاتروشف، دبیر شورای امنیت روسیه، جا بزند. به گفته این منتقد سرشناس پوتین، کنستانتین کودریاوسف یک کارشناس سلاح شیمیایی در سرویس امنیت فدرال روسیه است. این خبر را انجمن جست‌وجوگر و غیردولتی بلینگ‌کت منتشر کرده که برای کمک به ناوالنی، این عملیات فریب را طراحی و اجرا کرده بود. آلکسی ناوالنی که همچنان در حال طی کردن دوره نقاهت و بازتوانی از این مسمومیت است و در شهر برلین آلمان حضور دارد، این مکالمه را در کانال یوتیوب خود برای عموم منتشر کرده است. این اظهارات جنجالی ناوالنی در حالی است که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه پنج شنبه ۱۷ دسامبر (۲۷ آذر) درباره مسمومیت منتقد خود گفته بود: «این یک ترفند برای حمله به رهبری روسیه است. ناوالنی آن قدر مهم نیست که لازم باشد هدف حمله مأموران سرویس امنیت فدرال روسیه قرار گیرد.» از سوی دیگر، «دیمیتری پسکوف»، سخنگوی کرملین با بیان این که تازه‌ترین ادعای ناوالنی، نمی‌تواند خدشه‌ای به اعتبار این آژانس که از روس‌ها در برابر خطرات مختلف حفاظت می‌کند، وارد کند، اظهار کرد: می‌خواهم پا را کمی فراتر بگذارم و دیدگاه خودم را که معمولاً بیان نمی‌کنم چون حق آن را ندارم، ابراز کنم. در مجموع، می‌توان گفت بیمار (ناوالنی) به طرز واضحی پارانویید است و شما ممکن است علایم توهمات بزرگی را هم در او مشاهده کنید زیرا همان‌طور که می‌گویند، وی خودش را با مسیح مقایسه می‌کند. ناوالنی ۴۴ ساله ۳۰ مرداد در پرواز از مسکو به تامسک سیبری بدون هیچ‌گونه پیش‌زمینه‌ای بیمار شد، به بیمارستانی در اومسک انتقال یافت و به اغما فرورفت. در بیمارستانی در سیبری مقامات بهداشتی اعلام کردند آزمایش‌های لازم را انجام داده‌اند و هیچ نشانه‌ای از مسمومیت در بدن او نیافته‌اند. اما پس از آن که او به آلمان منتقل شد، کارشناسان اعلام کردند ناوالنی با سم اعصاب از نوع نووپچوک مسموم شده است. این سم تنها در آزمایشگاه‌های دولتی قابل تولید است.

پیشخوان بین الملل

تیتر یک روزنامه فرانسوی «لیبراسیون»: کووید جدید «مهمان غیرمنتظره نوئل» [کریسمس] «گونه جدید بیماری [کرونا] که در انگلیس شناسایی شده اگر لزوما جدی‌تر هم نباشد به‌نظر می‌رسد که سریع‌تر گسترش می‌یابد و شاید پیش از این در فرانسه در گردش بوده است»

نمای روز

جو بایدن در برابر دوربین‌های تلویزیونی واکسن کرونا زد. او گفت علت آن که خواسته لحظه واکسن زدن او به طور زنده از تلویزیون پخش شود، آن است که به مردم کشورش نشان دهد واکسن ایمن است و همه باید با اعتماد به سیستم پزشکی آن را دریافت کنند. او پیشتر وعده داده بود که در ۱۰۰ روز نخست ورودش به کاخ‌سفید ۱۰۰ میلیون دوز واکسن کرونا را در سراسر آمریکا توزیع کند و در دسترس مردم قرار دهد.

خبر متفاوت

دولت آلمان با ارائه لایحه‌ای قصد دارد به منظور ایجاد برابری جنسیتی در ساختار مدیریتی بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا سهمیه‌ای برای حضور زنان در میان اعضای هیئت مدیره شرکت‌ها در نظر بگیرد. دولت آلمان که آنگلا مرکل را به عنوان صدراعظم و در عین حال، باسابقه‌ترین رئیس دولت زن در جهان، در راس خود دارد، یکی از فقیرترین کشورهای اروپایی در زمینه ارتقای زنان در سطوح مدیریتی کسب و کارهاست. به همین دلیل لایحه جدید دولت سهمیه حداقل یک عضو در هیئت مدیره شرکت‌ها را برای زنان در نظر گرفته که در صورت تصویب و عملیاتی شدن می‌تواند سهم زنان این کشور را در سطوح مدیریتی ۱۵ درصد افزایش و از این نظر رتبه آلمان را از بیست و چهارم فعلی به هفدهم در میان ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا ارتقا دهد.

مشاور ارشد اردوغان: ترکیه برای بازگشایی سفارتش در تل‌آویو منتظر چراغ سبز اسرائیل است

دورویی سلطان

خادم- نمایش عجیبی است. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه جلوی چشم ده‌ها خبرنگار و عکاس همراه با «عکرمه صبری»، خطیب مسجد الاقصی، در مسجد ایاصوفیه نماز جماعت می‌خواند و در پشت درهای بسته با اسرائیلی‌ها معامله سیاسی و تجاری می‌کند. اردوغان روابط دیپلماتیک با امارات را به خاطر توافق عادی‌سازی روابط با اسرائیل به حالت تعلیق درآورده و بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی را فردی «ظالم و مستبد» و «کودک کش» خطاب می‌کند اما مشاورش از اسرار پس پرده سخن می‌گوید. مسعود حقی جاشِن، استاد دانشگاه (Yeditep) و مشاور ارشد اردوغان در امور بین‌الملل ضمن تایید گفت و گوهای دو جانبه میان آنکارا و تل‌آویو پیش‌بینی کرد که روابط دیپلماتیک میان ترکیه و اسرائیل تا ماه مارس آینده به حالت عادی باز گردد. او در گفت و گو با صدای آمریکا اظهار کرد: «اگر اسرائیل به اندازه یک قدم پا پیش بگذارد، ترکیه شاید بتواند دو قدم جلوتر برود.» مشاور ارشد اردوغان تاکید کرد که برقراری صلح و امنیت برای آنکارا و تل آویو از اهمیت بالایی برخوردار است و بر همین اساس ترکیه پس از حادثه کشتی کمک‌رسان «مرمره آبی» از هر گونه برخوردی با اسرائیل اجتناب کرده و خواهد کرد. حمله کماندوهای اسرائیلی در ماه مه سال ۲۰۱۰ به کاروان همراه کشتی مرمره آبی که حامل کمک‌های بشردوستانه برای مردم تحت محاصره غزه بود، موجب تیره شدن روابط آنکارا و تل آویو شد. در این حمله حداقل ۹ شهروند ترکیه کشته شدند. سخنان جنجالی مشاور اردوغان در حالی است که ابتدای ماه جاری (دسامبر)، المانیتور با انتشار گزارشی از ایجاد یک کانال ارتباطی محرمانه میان ترکیه و اسرائیل با هدف بهبود و «عادی سازی» روابط خبر داد. این روزنامه آنلاین اعلام کرد در پی ایجاد این کانال محرمانه، هاکان فیدان، رئیس «سازمان اطلاعات و امنیت ملی ترکیه» (میت) با مقامات اسرائیلی گفت‌وگو کرده است. در گزارش «المانیتور» آمده است که آنکارا نگران موضع جو بایدن، رئیس جمهور منتخب آمریکا در برابر دولت رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه است. مقامات این کشور می پندارند که دولت جو بایدن همان چشم پوشی‌های دونالد ترامپ را در برابر اقدامات و تحرکات آنکارا نخواهد داشت. یک منبع اطلاعاتی غربی که نامش فاش نشده در همین راستا به «المانیتور» گفته است: «محاسبات ترکیه بر این اساس است که بهبود روابط این کشور با اسرائیل موجب جلب رضایت دولت آینده جو بایدن خواهد شد و امتیازاتی را برای آنکارا به دنبال خواهد داشت.» از طرفی، مشاور ارشد رئیس جمهور ترکیه در توضیح منافع برقراری دوباره روابط دیپلماتیک میان آنکارا و تل آویو گفت که ترکیه پیشتر سلاح زیادی از اسرائیل خریداری کرده و این رابطه می‌تواند دوباره برقرار شود تا صنایع دفاعی ترکیه و اسرائیل با هم پیشرفت کنند. او افزود: «آن‌ها [اسرائیل] نفت و گاز را کشف می‌کنند ولی اسرائیل کلا هشت میلیون نفر جمعیت دارد. کجا می‌توانند این نفت و گاز را بفروشند؟ بزرگ‌ترین بازار فروش این نفت و گاز ترکیه است. همچنین ترکیه از طریق یک خط لوله، راه فروش انرژی اسرائیل به اروپا را باز خواهد کرد.»

افزایش درگیری‌ها در سوریه پس از ۱۰ ماه آرامش شکننده

ترکیه در شمال رقه به دنبال چیست؟

هفدهم مهر سال ۹۸ نیروهای ارتش ترکیه و عناصر گروهک‌های تروریستی مورد حمایت آنکارا عملیاتی را با نام «چشمه صلح» علیه نیروهای موسوم به دموکراتیک سوریه (شبه نظامیان کُرد/SDF) در شمال سوریه آغاز کردند. نیروهای ارتش ترکیه یک هفته پس از شروع عملیات توانستند، ده‌ها شهرک و روستا را با مساحتی حدود هزار و ۹۸۰ کیلومتر مربع در شمال استان رقه و شمال غرب استان الحسکه از تصرف شبه‌نظامیان کُرد خارج کنند و به اشغال در بیاورند. دولت ترکیه عملیات چشمه صلح را با چراغ سبز و رضایت آمریکایی‌ها و به بهانه مقابله با خطر نیروهای شبه نظامی کُرد انجام داد اما روند تحولات به خوبی نشان داد آنکارا به دنبال ماجراجویی در خاک سوریه و امتیاز گیری از دولت مرکزی این کشور است. پیشروی سریع ارتش ترکیه و گروهک‌های تروریستی در شمال سوریه، سران شبه نظامیان کُرد مورد حمایت آمریکا را به این نتیجه رساند که اگر از دمشق و مسکو درخواست کمک نکنند مناطق تحت تصرف بیشتری را از دست خواهند داد. نیروهای شبه نظامی کُرد که مایل نبودند، شکست‌های بیشتری را تجربه کنند و ارتباط آن ها از استان‌های الحسکه و رقه با شمال شرق استان حلب برقرار باشد، در نهایت با دولت سوریه و روسیه به توافق رسیدند تا مانع پیشروی‌های ارتش ترکیه و تروریست‌ها شوند. براساس این توافق، شبه نظامیان کُرد مناطق مختلفی را در شمال شرق استان حلب (منبج، عین العرب و...) شمال و مرکز استان الرقه (الطبقه، حومه شهر عین عیسی و...) شمال و شمال شرق استان الحسکه از جمله تل تمر، قامشلی و برخی گذرگاه‌های مرزی مانند الیعربه تخلیه کردند و نیروهای ارتش سوریه در این نقاط مستقر شدند. اما دولت ترکیه اواخر آذر امسال و پس از نزدیک به ۱۴ ماه بار دیگر توافق را با حمله مجدد به حومه شهر «عین عیسی» در شمال استان رقه زیر پا گذاشت. عناصر تروریستی با پشتیبانی یگان توپخانه ارتش ترکیه در ابتدا به روستاهای «صیدا، جبله و المشیرفی» هجوم آوردند اما با واکنش نیروهای شبه نظامی کُرد در این محورها مواجه شدند و درگیری‌های سنگینی میان دو طرف به وقوع پیوست. براساس آخرین اخبار به دست آمده، عناصر گروهک‌های تروریستی در این درگیری‌ها توانستند شبه نظامیان کُرد را در روستای راهبردی معلک محاصره کنند؛ اگر این روستای مهم به اشغال درآید، شهر عین عیسی در معرض خطر جدی قرار خواهد گرفت. به گفته منابع میدانی، یکی از اهداف دولت ترکیه از اشغال شهر راهبردی «عین عیسی»، قطع ارتباط شبه نظامیان کرد در شمال سوریه و فشار بیشتر بر آنان و همچنین مسدود کردن بزرگراه راهبردی M۴ است. سران نیروهای شبه نظامی کُرد برای فرار از شکست، مذاکره با دمشق و مسکو را در دستور کار قرار دادند و حال باید منتظر ماند و دید برای متوقف کردن پیشروی ارتش ترکیه و تروریست‌ها، شهر عین عیسی و مناطق حومه را تخلیه و در اختیار نیروهای ارتش سوریه قرار می‌دهند یا خیر.